

తోటికోడలు వచ్చినప్పటినుంచి యీవుదంతం అడపాదడపా చూస్తూనేవుంది. ఇవాళ ఆమె సహించలేదు. రాజమ్మను గట్టిగా చీవాట్లు పెట్టింది. రాజమ్మ కళ్ళనీళ్లు పెట్టుకొని ఆవిడ ఇంటింతలేసి మాటలంది, అని తల్లితోటి చెప్పింది. “ఏమిటమ్మా, ఏమిటేమిటో అన్నావుట? నా కూతురు రంకు సాగిస్తున్నాదా? నీ చెల్లెలంచేసింది”—ఇలాగా వాగ్వాదం పెరిగింది. పెద్దకోడలు పరంధామయ్య దగ్గరకెళ్ళి చూశారా, ఏమండోయ్, మీమరదలు ఇలా యిలా అన్నది, ఈ ఇంట్లో నే వుండలేను బాబోయ్, అని రాగాలు తీసింది. రెండో ఆవిడొచ్చి మనం వెళ్ళిపోదామండీ, చేసిన చాకిరి చాలును అని భీమయ్యతోటి మొరపెట్టుకుంది. పూర్వమయితే పరంధామయ్యూ, భీమయ్యూ ఎవరి భార్యలను వారు వెనకేసుకొని యిద్దరూ పోట్లాడు కునేవారు. ఇప్పుడు ఇద్దరూ తమతమ అర్థాంగులకు పొలిపోయి వేరయ్యారు. పడుచు జీతగాడు పడమటింట్లోకి రావటంలేదు. గొడ్డసానిట్లోకి రాజమ్మ పోవటంలేదు.

అన్నదమ్ములు మరీ శ్రద్ధగా చూడటం మొదలెట్టారు అన్నను. ప్రొద్దుటనే భీమయ్యవచ్చి

లేవదీసి మొహమా అది కడిగి పక్కమార్చి పోయేవాడు. రామయ్యవచ్చి కాఫీయిచ్చి, తరువాత గంట గంటకూ మందు కలిపిచ్చి పోయేవాడు. తోటికోడళ్ళు పూర్వపంతటి ఆప్యాయత చూపుకోక పోయినా, ముఖావంగా ఎవరిపనులు వారు చేసుకుంటున్నారు.

పరంధామయ్యకు వుధ్యతంగా గుండె పోటు వచ్చింది. డాక్టరును పిలుచుకొచ్చాడు రామయ్య. డాక్టరు పెదవివరిచాడు. భీమయ్యూ రామయ్యూ వాది నెదగ్గరకు పోయి “విల్లురాయించవద్దుటమ్మా” వదినా అన్నారు. పెద్ద తోటికోడలు మాట్లాడలేదు. ఊళ్ళోని జనమంతావచ్చి చూసిపోతున్నారు. భీమయ్యకూ రామయ్యకూ, ఆత్రుత ఎక్కువైంది. “విల్లు యిదివరకే రాశారుగా” అంది పెద్ద తోటికోడలు. రామయ్యూ భీమయ్యూ కుప్పకూలిపోయారు. పరంధామయ్య ప్రాణాలు పంచ భూతాల్లో కలసిపోయినాయి. “తన భార్యకు దత్తచేసుకునే అధికారమిస్తూ నగమా ప్తి భార్యకు, తక్కినదాంట్లో నగం దత్తుడికి, తక్కినది కూతురికి” రాసిచ్చి పోయాడు పరంధామయ్య. దగాపడ్డ తమ్ములు ఏలునామాచూసుకొని ఏ గాలంపడ్డారు.

కథానిక

కలకాలంలో శ్రీహరి

“భాస్కరం - ప్రభాకరం”

“క్రమతా విన్నతరువాత అబ్దుల్ అనకండి. నమ్మితే నమ్మండి: లేకపోలేలేదు. ఈ ప్రపంచంలో ఏదీ అసంభవంకాదు ఆ మాటకొస్తే” అని కంఠశోపపడుతున్నాడు శేషు. “నమ్ముతాం, చెప్పరాబాబూ, చంపక” అని మొత్తుకున్నాడు టార్జాన్. “నిన్నలైన శ్రోతవంటే నువ్వరా” అని వ్యాజ్ఞి మొచ్చుకున్నాడు శేషు.

శేషు చెప్పిన కథ సారాంశం యిది—
* * *

క్రాన్ వర్ష పజిల్నువచ్చి చాలాకాలం అయినా ఇంత జగత్ప్రసిద్ధి ఎప్పుడూ పొందలేదు. ప్రతీవీధి చివరూ కాష్ రసీదులు అమ్మేసెంటరూ, ఒకపెద్ద

కర్రపెట్టె—ఇందులో వేస్తారు సమాధానాలు— ప్రతివాడి చేతులో వొకవజీలు.

“ఇంత జూదపు తత్వం సమాజంలో ఎలా బయలుదేరింది?” అనే విషయంలో తర్జనభర్జనలు పడుతున్నారు వాటర్ లిలీ క్లబ్బు మెంబర్లు.

డబ్బు వుత్తినేవొచ్చి తమ నుండు వాలాలనే కోరిక మాత్రమే జూదానికి ఆధారమని అంతా నిర్ణయం చేసుకున్నారు. ప్రతివాడూ తన ఇన్ని సార్లుగా సొల్యూషన్స్ పంపడం, డబ్బుపోవడమే గాని రావడం ఎప్పుడూ ఎరగకపోవడం గురించి బల్లగుద్ది లెక్కరిచ్చి ఇది కూడదన్నాడు. ఇది సామాన్య మానవుడి జీవితానికి ఆవరోధం అని నొక్కి వక్కాణించి, ఇక నెవరూ ఎప్పుడూ వీటికి

సమాధానాలు పంపకపోవడమే సమాజ రక్షణకీ దేశక్షేమానికీ శుభప్రదమనీ తీర్మానించారు.

ఆ జనంలో శ్రీహరి కూడావున్నాడు. తను కూడా పజిల్లు కడుతూండేవాడు. ఎప్పుడూ ఒకదమ్మిడి వినా కళ్ళజూసిన పాపానపోలేదు, ఈ పజిల్లువల్ల.

“నిజమే, వెధవపజిల్లు” అనుకున్నాడు శ్రీహరి.

శ్రీహరి ఆలోచిస్తున్నాడు. పజిల్లు పంపిస్తున్న ష్టుడు ఎప్పుడూ తనకి సందేహంగానే వుండేది. కాని ఈ మాటుమాత్రం తనసొల్యూషన్ ‘ఆల్ కర్కెట్’నే దృఢ విశ్వాసం తనకుంది.

“కుక్క కనబడ్డప్పుడు రాయిదొరకదు; రాయి కనబడ్డప్పుడు కుక్కదొరకదు; రెండుదొరికిలే అది రాజుగారికుక్క అయింది” అని ఒక సామెతవుంది. అట్లావుంది తనపని. సొమ్మున్నప్పుడు ఎన్ని ఎంట్రిలు కట్టినా ‘కీసొల్యూషన్’ రాదు. ‘కీసొల్యూషన్’ వచ్చిందని ఇప్పుడు తను అనుకుంటున్నాడా, సొమ్ములేదు!

పోసీలే అని యీ మాటు పజిల్ సొల్యూషన్ కట్టలేదనుకో తీరా కీసొల్యూషన్ పబ్లిష్ అయిన అయిన తరవాత తను గిలగిలా కొట్టుకోవాలి. ‘అయ్యో లక్షాయాభైవేల పోయాయే!’ అని. సీరి వొస్తూంటే మోకాలాడ్డటమంటే ఇదే!

శ్రీహరి ఆలోచిస్తూ నడుస్తున్నాడు.

చీకటిపడింది. వ్రాం తెనమీద సంచున్నాడు శ్రీహరి. శ్రీహరికి నిర్నుడి బ్రతుకు వ్యర్థం అనిపించింది. “దారుణమీ దరిద్రము...” అనే పద్యం గుర్తుకొచ్చింది. చేతులూ విదురూపాయలుంటే లక్షాయాభైవేల రూపాయలు గలగలరాల్తాయి!

చాత్రిళ్ళు మంచు దట్టంగా కురుస్తోంది. ఆకాశంలో నక్షత్రాలు మినుకుమినుకు మంటున్నాయి. చంద్రుడింకా రాలేదు. “చలివేస్తోంది పోదాం” అనుకున్నాడు శ్రీహరి.

“బాలరాజూ, బాలరాజూ!”

తెల్లబోయాడు శ్రీహరి. శ్రీహరిని స్నేహితులంతా “బాలరాజూ!” అని పిలుస్తారు. అతని మీసాలవల్లనే అతనికాపేరు వచ్చిందనుకుంటాను.

మంచులో ఆవతలవల్లకీ సరిగ్గా ఆనటంలేదు.

ఆలోచిస్తున్న శ్రీహరి షరధ్యానంగా అనుకున్నాడు ‘ఇంతచనువుగా పిలుస్తున్నాడు వీడెవరూ’ అని.

“బాలరాజూ, బాలరాజూ!”

“ఎవరు వారు?”

“నేను...నిన్ను నేనెరుగుదును బాలరాజూ! నువ్వు నన్ను మరిచిపోయావేమో!”

ముసలిగొంతుకలా వినబడుతోంది. వీడెవడు?

“నూయ్ పేపరు కొంటావాబాలరాజూ! నువ్వు కొనాల్సిన పేపరు, చాలా ముఖ్యమైనది.”

“ఈవేళప్పుడు నూయ్ పేపర్ల అమ్మకమేమిటి? వైగా నాకు చాలా ముఖ్యమట!” వినుకున్నాడు శ్రీహరి.

“అలా ఆనకు. ఇది బుధవారం పేపరు, క్రిందటి బుధవారంకాదు, వై బుధవారం పేపరు!”

అంత వినుకులోనూ నవ్వుకున్నాడు శ్రీహరి. రాబోయే బుధవారం పేపరుట! తనపేరు తెలుసుకుని మరీ తన్నొవేస్తున్నాడు ముసలాడు.

“సీకేం కావాలి! అణా ఇవ్వండి బాబూ అని అడుగు, యిస్తాను. కల్లబొల్లి కబుర్లు చెప్పి టోపీ వెయ్యడానికి ప్రయత్నించకు!” అన్నాడు సీరి యనగా.

“కల్లబొల్లి కబుర్లుకావు. ఇప్టముంటే కొను, కప్టముంటే మానెయ్. నిన్ను ముష్టెత్తడానికి రాలేదు నేను. అణా ధర్మంచేసే వుదారుడిని అణా పేపరు కొనలేకపోవు!” అన్నాడు ముసలివాడు కరుకుగా.

ఇప్పుడు శ్రీహరి ముసలాడికేసి చూశాడు. ఒళ్ళంతా రగ్గు కప్పుకున్నాడు, నెత్తిమీద కోతి టోపీలాంటిది పెట్టుకున్నాడు. చీకటి...మంచు... మనిషి ఆకారం స్పష్టంగా కనిపించడంలేదు.

తను ఏదో ఆలోచించుకుంటూంటే మధ్య ఈ విడకల వేటేమిటి? ఒక అణా యిచ్చి కాగితం పుచ్చుకుంటే వాదిలిపోయే!

పేపరు తీసుకుని అణా యిచ్చేశాడు శ్రీహరి.. ముసలాడి చెయ్యి మంచుగడ్డలా చల్ల గావుంది.

“వోస్తూ బాలరాజూ!” ముసలాడు నవ్వుతూ అన్నాడు. అని నవ్వాడు.

ఆ నవ్వు మామూలుగా లేదు.

చిరాకుపడ్డాడు శ్రీహరి. ముసలాడు ఎక్కడా కనబడలేదు. చీకటి...ఎటుపోయాడోమరి.

విసురుగా హోటలు కెళ్ళి భోంచేశాడు. హోటలు యజమాని యధావిధిగా పాత బాకీ గుర్తుచేశాడు. ఇంకెందుకు, జీతంరాగానే వైసెల అడ్వాంపుకూడా కట్టేస్తానని వాగ్దానంచేశాడు. హోటలు యజమాని "అల్లాగే రెండి" అని నసుక్కున్నాడు అవనమ్మకంగా.

చలిచలిగా వుంది. రూముకి చేరుకున్నాడు. లైటు వెలిగించి సిగరెట్లకోసం వెతుకుతున్నాడు. బల్లమీద రేపు వాడలగొట్టవలసిన వైళ్ల దొంతర వుంది. సిగరెట్లు కనబడలేదు.

సిగరెట్లు జేబులోనే వున్నట్టు గుర్తుకొచ్చింది. జేబులోంచి ప్యాకెట్టు తీశాడు. ప్యాకెట్టులో పాటు ఇందాకా కొన్న న్యూస్ పేపరుకూడా కింద పడింది. పరధ్యానంగా దీపంముందు కూర్చుని చదువుతున్నాడు శ్రీహరి.

క్రమంగా పరధ్యానం ఆశ్చర్యంగా మారింది. నోట్లొంచి సిగరెట్టు జారిపడింది. సోమవారం రిలీజుబోయే సినిమా విమర్శ ఇందులోవుంది! ఒక్క సినిమా యేకాదు, రాజకీయాలూ... అన్నీ.

ఆశ్చర్యం!

ఉలిక్కిపడ్డాడు శ్రీహరి. పేపరు చేత్తో పట్టుకుని సుంచున్నాడు. బుధవారంనాడు ప్రచురితమవవలసిన "పబ్లిక్ కీ సొల్యూషన్" ఇందులోవుంది!

శ్రీహరి ఆశ్చర్యానికి అంతులేదు! గబగబ కొటు జేబులోంచి తను పూర్తిచేసిన కీ సొల్యూషన్ తీశాడు. తనవి నాలుగు తప్పలు ఈ "కీ సొల్యూషన్" ప్రకారం.

ఇంకా సమయం మించిపోలేదు. రేపు సాయం కాలంపరకూ వుంది! ఎక్స్ ప్రెస్ డెలివరీ కవరు మెయిల్లో లేట్ ఫీజ్ కట్టి పడేస్తే రేపు సాయం కాలానికల్లా అందిపోతుంది. వెంటనే పంపిస్తే లక్షా యాభైవేలు!

మళ్ళీ అనుమానంగానే వుంది. తీరాచేసి ఇది అబద్ధమేమో! ఇల్లా ఆ ముసలాడు ఎంతమందికి అమ్మాడో ఎంతమంది అప్పుడే కట్టేశారో!

అయినాసరే శ్రీహరి తుదినిర్ణయాని కొచ్చాడు. తనురాసిన మొదటి ఎంట్రీ ఈ పత్రికలో ప్రకటించిన ఎంట్రీ మొత్తం రెండు ఎంట్రీలే పంపుతాడు, చూస్తాడు!

"ఎల్లావుండో నసీబు" | అనుకున్నాడు శ్రీహరి. పత్రికలోంచి కీ సొల్యూషన్ కాపీ చేశాడు. మెయిలుకింకా గంట టైముంది!.. తను ముందు పంపిన సొల్యూషన్ కూడా దాంతో జతచేశాడు. ముసలాడు అమ్మిన పత్రిక జేబులో పెట్టుకు బయలుదేరాడు.

బల్లమీద వైళ్ళదొంతర తనకేసి చూస్తోంది "బాలరాజు, రేపుమధ్యాహ్ననికల్లా వైళ్లు సబ్మిట్ చెయ్యకపోతే నీవు ప్రద్యోగం గాన్ ఫట్" అన్నట్టు.

"షాక్" అనుకున్నాడు "బాలరాజు." లక్షా యాభయ్ వేలు రావాలిగానీ, వాస్తే ఎవడుచేస్తాడీ వెధవ ప్రద్యోగం!

ఏం తిరిగాడో, ఏం యాతనపడ్డాడో, మెయిలు వేళకి ఎంట్రీలు అందించి ఇంటికొచ్చి హాయిగా నిద్దరపోయాడు శ్రీహరి.

కలలో ఇంద్రధనస్సులు కనపడ్డాయి శ్రీహరికి.

* * *

బుధవారంపొద్దున్న ఆఫీసువైళ్ళలో మునిగి వుండగా బెలిగ్రాం వచ్చింది శ్రీహరికి.

"టెలిగ్రాం రోయ్" అన్నాడు ఫ్రెండ్సు. "పబ్లిషింగుంచీ రోయ్" అన్నారు ఫ్రెండ్సు! పబ్లిషింగుంచే! అవును ఈవేళ బుధవారం ఈవేళనే టెలిగ్రాం రావాలి! వచ్చింది!

ఫ్రెండ్సు టెలిగ్రాం వైకి చదివారు.

శ్రీహరికి గుండె ఆగినంత వస్తంది! తనకి డెడ్లై అయిదు వేలు బహుమానం వచ్చింది. రెండో బహుమానం మెట్రాసులో మొహినుద్దీన్ అనే ఆత్తరు వ్యాపారస్థుని కొచ్చింది.

శ్రీహరికి కళ్లు తిరుగుతున్నాయి. తను ఎప్పుడూ ఊహించలేనంత పెద్ద మొత్తం తన చేతుల్లోకి వస్తుంది! డెబ్బయ్యాయిదువేలు! డెబ్బయ్ అయిదువేల రూపాయిలు!

కూజాలోంచి గ్లాసుడు మంచినీళ్ళు స్నేహితు లందిస్తే తాగి కూర్చీలో ఓరగిలబడి కళ్లు మూసుకున్నాడు శ్రీహరి.

టెలిగ్రాం చూసిన స్నేహితులంతా ప్రళయంగా కేకలేస్తూ సంతోషించారు, అది ఆఫీసున్న విష.

యమే వాళ్లు మరి చిపోయినట్టుగా. ఆఫీసరుగారికి ఎవరు చెప్పారో కాని, “కంగ్రెసులేషన్స్ మిస్టర్ శ్రీహరి” అంటూ ఆయనకూడా గుమాస్తాలగదిలోకి పరుగెత్తుకు వచ్చారు.

వాళ్ళు తెలియకుండా తాగిన వాడికి ఎంత కైపుగా వుంటుందో, అంత మత్తుగానూ పడి వున్నాడు శ్రీహరి. సిగరెట్టు వెలిగించాడు.

“టీపార్టీ రోయ్!” అన్నాడు కృష్ణమూర్తి.

“డిన్నరురోయ్!” అన్నాడు రామశాస్త్రి.

“సినీమారోయ్!” అన్నాడు సుబ్బారావు.

“మూడునోయ్” అన్నాడు కల్లూరి వీర వెంకటస్వనారాయణమూర్తి.

“ఇంక గుమాస్తాగారికి గుడ్ బై కాబోలు” అన్నాడు నిరాశగా రామన్.

శ్రీహరికి ఏమీ వినపట్టలేదు... ఏమీ కనపడటం లేదు... అలాగే కళ్ళు మూసుకొని సిగరెట్టు పీలుస్తున్నాడు.

“ముందు మనం శ్రీహరికి పార్టీ యివ్వాలి” అన్నారు ఆఫీసరుగారు.

పోలోమని బయలుదేరా రంతా.

* * *

సాయంకాలం ఆయనరికి దండలు చేస్తో పట్టుకొని స్నేహితు లందరితో సీటీ బస్సులో సినిమాకి పోతున్నాడు శ్రీహరి.

మధ్యాహ్నం టీపార్టీలూ ఫాటోలూ, పుష్ప మాలాలంకరణలూ, అభినందనలూ, కృతజ్ఞతా ప్రకటనలూ అన్నీ అయిపోయాయి. శ్రీహరి విభయరూపాయిలు ఆఫీసరుగారి దగ్గర అప్పుగా తీచుకున్నాడు, విందులకీ వినోదాలకీ ఖర్చుపెట్టడానికి సీటీ బస్సులో బయలుదేరారు సినిమా చూడడానికని.

శ్రీహరి తన నీటులో కూర్చున్నాడు. మొదట కలిగిన ఎక్సైట్ మెంట్లు ఇప్పుడు లేకపోయినా, అంతకు మించిన కలవరంగావుంది అతనికొకదయం.

ఎవరా ముసలివాడు? తనని వెతుక్కుంటూ వాడెందుకొచ్చి యిచ్చి వెళ్ళాడు? వాడు తనని ఎలా ఎరుగును? అంత చనువుగా పిలిచాడే?

మానవాతీతమయిన శక్తులమీద శ్రీహరికి నమ్మకంలేదు. పేరు శ్రీహారే అయినా శ్రీహరి మాత్రం ఆ సైకుడు కాడు.

మరి ఎవరా ముసలివాడు? ఎవరా వ్యక్తి? కలకాడు. ప్యాంటు జేబులో అతడిచ్చిన పేపరు ఇంకా వుంది కావలినే.

వెంటనే జేబులోంచి కాగితం తీశాడు. స్నేహితులంతా కులాసాగా కబుర్లు చెప్పకుంటున్నారు బస్సులో. మూర్తి ఆఫీసరుగారి దగ్గర చేరాడు.

పరధ్యానంగా అన్ని కాలములూ చూస్తున్న శ్రీహరి మొహం, వెలవెలబోయింది... పాతాల్తుగా అతని చేతులు వొణుకుతున్నాయి... “తాజా వార్తలు” కింద అతనికొక వార్త కనబడింది.

“సీటీ బస్సులో యువకుని దుర్మరణం:

తంగిరాల శ్రీహరి అనబడే కలక్టరాఫీసులోని గుమాస్తా ఈరోజు సాయంకాలం స్నేహితులతో సినిమాకి వెడుతూ బస్సులో గుండె ఆగి మరణించాడు. మధ్యాహ్నం ఇతనికి 75 వేలరూపాయిల బహుమానం క్రాస్ వర్డ్ పబ్లిషింగ్లో వచ్చిందనీ, అదే ఈయనకి హతాత్తుగా గుండె ఆగటానికి కారణమనీ డాక్టర్లు అభిప్రాయ పడుతున్నారు.”

ముసలివాడినప్పు శ్రీహరి గుండెల్లో మ్రోగింది. కెవ్వుమని కేకపెట్టి ముందుకి వాలిపోయాడు శ్రీహరి. చేతులోంచి కాగితం జారి కింద పడింది.

“బాలరాజూ!”

“అదేమిటా, బాలరాజూ?”

స్నేహితులంతా గొల్లమన్నారు. బస్సు ఆగింది. స్నేహితులు సాయంపట్టి శ్రీహరిని బస్సులోంచి దింపారు. మంచినీళ్ళు మొహంమీద చల్లారు.

మంచినీళ్ళు పట్టించబోలే గుటకపడలేదు!

డాక్టరుకోసం ముగ్గురు స్నేహితులు ఖంగా రుగా మూడు వైపులకి పరుగెత్తారు.

శ్రీహరిని దింపే కంగారులో, శ్రీహరి చేతు లోంచి జారిన పేపరు రోడ్డుమీద పడిపోయింది.

గాలికి బహుశా కాగితం ఎగిరిపోయి వుంటుంది.

* * *

అంతావని ఐదునిముషాలు నిశ్శబ్దంగా కూర్చున్న తరవాత “అబ్బర్డ్!” అని అరిచాడు టార్జాన్.

(ఇంగ్లీష్ కథ ఆధారంగా)